

به نام خدا

۲۰۵۸۰۴۰

راهنمای جامع فرآورده‌های آرایشی و بهداشتی

محرمولاسیون و تکنولوژی تولید آن

تألیف:

محمد رحیم

سرشناسه: زرین، محمد.

عنوان و نام پدیدآور: راهنمای جامع فرآورده‌های آرایشی و بهداشتی فرمولاسیون و تکنولوژی تولید آن / تألیف محمد زرین
مشخصات نشر: تهران: آموزش فنی و حرفه‌ای مزرعه زرین، ۱۳۹۸.

مشخصات ظاهری: ۱۶۸ ص: مصور، جدول.

شابک: ۳۲۰۰۰۰ ریال: ۹-۱۳-۸۲۷۸-۶۰۰-۹۷۸

وضعیت فهرست‌نویسی: فبا

موضوع: لوازم آرایش

Cosmetics موضوع:

موضوع: لوازم آرایش -- فرمول‌بندی

Cosmetics -- Formulation موضوع:

موضوع: فرآورده‌های بهداشتی

Hygiene products موضوع:

موضوع: فرآورده‌های بهداشتی -- فرمول‌بندی

Hygiene products -- Formulation موضوع:

رده‌بندی کسره: TP۹۸۳

رده‌بندی دیوید: ۶۸/۵۵

شماره کتابشناسی: ۶۵۶۳

نام کتاب: راهنمای جامع فرآورده‌های آرایشی و بهداشتی فرمولاسیون و تکنولوژی تولید آن

تألیف: محمد زرین

ناشر: آموزش فنی و حرفه‌ای مزرعه زرین

قیمت: ۳۲۰۰۰ تومان

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

شابک: ۹-۱۳-۸۲۷۸-۶۰۰-۹۷۸

سال و نوبت چاپ: اول ۱۳۹۸

مرکز تهیه و توزیع: تهران - خیابان کارگر جنوبی - روبروی مرکز آموزش زبان‌های خارجه -

پلاک ۱۸ - واحد ۱

شماره تماس: ۰۲۱-۶۶۴۸۴۹۸۲-۳ و ۰۲۱-۶۶۴۸۴۹۸۴-۵

آدرس سایت: www.publishtvto.ir

شماره تلگرام: ۰۹۱۹۹۳۰۲۷۹۱

فهرست

۱۶	 مقدمه
۱۹	 فصل اول
۱۹	 پوست
۲۱	 لایه‌های پوست
۲۱	 لایه اپیدرم
۲۲	 کراتینه‌ها
۲۳	 لایه خردار یا مالپیگی
۲۳	 لایه گرانولار یا داندار
۲۳	 لایه براق یا روشن
۲۳	 قشر انتهایی یا لایه زاینده
۲۴	 درم (لایه داخلی پوست)
۲۶	 هیپودرم یا زیر پوست
۲۶	 انواع پوست بر حسب نژاد
۲۷	 نفوذپذیری پوست
۲۸	 پیرشدن پوست صورت
۳۱	 تأثیر افزایش سن بر سیستم پوششی
۳۴	 انواع پوست
۳۴	 پوست خشک (Dry Skin)
۳۵	 نکات مهم درباره پوست خشک
۳۵	 پوست چرب (oily skin)
۳۷	 پوست عادی یا طبیعی (Normal skin)
۳۸	 پوست ترکیبی یا مختلط (Mix skin)
۳۹	 فصل دوم
۳۹	 امولسیفیکاسیون
۳۹	 اختصاصات امولسیون‌ها

فهرست

- ۴۰..... فرآورده‌های پاک‌کننده امولسیون
- ۴۰..... امولسیون‌های پاک‌کننده مایع
- ۴۰..... کرم‌های پاک‌کننده (Cleanser creams)
- ۴۱..... انواع کرم‌های پاک‌کننده
- ۴۱..... نوع کلد کرم سفید (موم-بوراکس)
- ۴۱..... نوع بی‌آب ترانسلوسنت یا نیم‌شفاف و مایع
- ۴۱..... کرم موم بوراکس تیپ امولسیونی
- ۴۲..... کرم پاک‌کننده مایع
- ۴۲..... امولسیون‌های آبکش
- ۴۲..... کرم‌های دارویی (Therapeutic)
- ۴۳..... تونرهای پوست
- ۴۴..... پاک‌کنندگی فیزیکی
- ۴۴..... پاک‌کننده‌های کف‌کننده
- ۴۵..... پاک‌کننده‌های نرم‌کننده
- ۴۵..... پاک‌کننده‌های ساینده
- ۴۵..... پاک‌کننده‌های شیری
- ۴۶..... پاک‌کننده‌های بستری
- ۴۶..... دستمال‌های پاک‌کننده خشک و کف‌کننده
- ۴۷..... دستمال‌های پاک‌کننده مرطوب
- ۴۷..... سایر انواع کرم‌های پاک‌کننده امولسیونی
- ۴۹..... انتخاب بر اساس نوع مشکلات پوستی
- ۴۹..... شیمی کرم‌های پاک‌کننده
- ۵۰..... مزایا و معایب کرم‌های پاک‌کننده
- ۵۰..... پاک‌کننده آرایش (Make up remover)
- ۵۱..... مرطوب‌کننده‌ها

فهرست

۵۴	مواد مصرف‌شده در فرمولاسیون فرآورده‌های مراقبت از پوست‌های خشک
۵۴	نرم‌کننده‌ها (Emollients)
۵۴	مواد جاذب‌الرطوبه (Humectant)
۵۵	ماتریکس‌های هیدروفیل
۵۵	سورفکتانت‌ها
۵۶	اجزاء اصلی فرآورده‌های مرطوب‌کننده/تغذیه‌کننده‌ها
۵۶	فرآورده‌های مرطوب‌کننده روز
۵۷	فرآورده‌های مراقبت شب پوست
۵۸	لوسیون‌های دست و بدن
۵۸	فرآورده‌های چندمنظوره
۵۸	فرآورده‌های محافظ پوست
۵۸	لوسیون ساده دست
۵۹	کرم‌های محافظ
۵۹	کرم‌های محافظت‌کننده در برابر آب
۵۹	کرم‌های محافظت‌کننده از چربی‌ها
۵۹	کرم محافظ برای جلوگیری از کثیفی عمیق در دست
۵۹	فرآورده‌های ضدعرق و بویر
۶۰	مواد ضدعرق (Antiperspirants) و مواد بویر (Deodorants)
۶۲	غدد عرق (Sweat glands)
۶۲	مکانیسم عمل ضد عرق و دستورالعمل استفاده از آن
۶۴	حفاظت و کنترل فرآورده‌های آرایشی و بهداشتی
۶۶	فصل سوم
۶۶	فرمولاسیون کرم
۶۷	امولسیون افشانه‌های فشاری
۶۷	نوع استیک و جامد

فهرست

- ۷۰ رولان‌ها (Roll-ons)
- ۷۰ رولان بر پایه آب
- ۷۱ رولان بر پایه الکلی و هیدروالکلیک
- ۷۲ رولان سوسپانسیون (Suspension Roll-on)
- ۷۳ ضد عرق تلمبه‌ای (Pump)
- ۷۵ افشاننده با نوع آئروسل (Aerosols)
- ۷۶ مواد معطر
- ۷۷ فرآورده‌های مو
- ۷۸ اپیلاسیون و دیپلاسیون
- ۷۸ روش مکانیکی Mechanical Method
- ۷۸ مومک و کرم‌های دیپلاتوری
- ۷۹ تراشیدن Shaving
- ۷۹ کندن مو یا موجینی Tweezing
- ۷۹ بند انداختن Threading
- ۷۹ اپیلاسیون الکتریکی Electrical Epilation
- ۷۹ موم اندود کردن داغ Hot waxing
- ۷۹ ترکیب موم‌های دیپلاتوری
- ۸۰ روش استفاده از موم‌های داغ در سالن‌های آرایش
- ۸۱ موم اندود کردن نواری Strip waxing
- ۸۲ موبرهای شیمیایی Chemical depilatories
- ۸۳ دادن آگاهی‌های لازم به مصرف‌کننده‌ها
- ۸۳ افشاننده‌های موبر (دیپلاتورهای آئروسل)
- ۸۴ دیپلاسیون تکمیلی (Progressive depilation)
- ۸۴ شکرمالی Sugaring
- ۸۵ پیشرفت‌های جدید در فرآورده‌های موبر

فهرست

بی‌رنگ کردن موهای بدن	۸۵
پاک‌کننده‌های صورت	۸۶
فصل چهارم	۸۸
انواع سورفکتانت‌ها (مواد پاک‌کننده اصلی)	۸۸
سورفکتانت‌های آنیونی	۸۸
سورفکتانت‌های کاتیونی	۸۹
سورفکتانت‌های آمفوتری	۸۹
سورفکتانت‌های غیر یونی	۹۰
فرآورده‌های تولید حمام (کف‌کننده‌های حمام)	۹۰
صابون	۹۰
صابون گوگردی	۹۳
صابون ضد ریزش	۹۳
صابون اسیدی	۹۳
صابون‌های شفاف	۹۳
صابون‌های ملایم (هیپوآلرژنیک)	۹۳
صابون‌های ویتامینه	۹۳
صابون‌های پرچرب	۹۳
صابون‌های مخصوص پوست‌های چرب	۹۳
صابون‌های مخصوص پوست خشک	۹۳
صابون‌های ضد بو	۹۴
صابون‌های اصلاح	۹۴
صابون مایع و شوینده‌های دست	۹۴
فرآورده‌های قبل و بعد از اصلاح صورت	۹۴
پاک‌کننده‌های حمام	۹۶
اسکراب‌های بدن و صورت	۹۶

فهرست

۹۶	 فرآورده‌های لایه‌بردار
۹۸	 فرآورده‌های ضد آفتاب
۹۸	 ویژگی‌های امواج UV
۱۰۰	 اندازه‌گیری میزان اثربخشی کرم‌های ضد آفتاب
۱۰۲	 فیلترهای آلی
۱۰۲	 فیلترهای آلی UVB
۱۰۲	 پارا آمینو پروئیک اسید (PABA) و مشتقات آن
۱۰۲	 سینامات‌ها
۱۰۳	 سالیسیلات‌ها
۱۰۳	 فیلترهای UVA
۱۰۳	 بنزوفنون‌ها
۱۰۳	 مشتقات کامفر
۱۰۳	 ضد آفتاب‌های معدنی (فیزیکی)
۱۰۴	 آنتی اکسیدان‌ها و محرک‌های ترمیمی
۱۰۴	 انواع فرمولاسیون‌ها
۱۰۵	 زل‌ها
۱۰۵	 افشانه‌ها
۱۰۵	 استیک‌ها
۱۰۵	 روغن‌ها
۱۰۶	 امولسیون‌ها
۱۰۷	 کرم‌ها / لوسیون‌ها
۱۰۸	 فصل پنجم
۱۰۸	 فرآورده‌های برنزه‌کننده
۱۰۹	 مراقبت‌های پس از حمام آفتاب
۱۰۹	 نقش امولسیون‌کننده در امولسیون

فهرست

۱۱۰	آنالیز امولسیون‌ها
۱۱۱	سولوبیلیزاسیون
۱۱۱	کرم و لوسیون‌های دست
۱۱۲	عوامل امولینت (Emulient agente)
۱۱۲	عوامل دفاعی (barrier agent)
۱۱۲	عوامل التیام‌دهنده (healing agents)
۱۱۳	هموکتانت‌ها (Humectants)
۱۱۳	امولسیفایرها (Emulsifier)
۱۱۳	نگهدارنده‌ها (Preservatives)
۱۱۳	عامل رنگ‌ها
۱۱۴	پودرهای آرایشی
۱۱۵	زیرسازهای آرایشی (Foundation)
۱۱۵	فرآورده‌های آرایشی چشم
۱۱۵	فیزیولوژی مژه‌ها
۱۱۶	ریمل‌ها
۱۱۶	افزودنی‌ها و مواد مغذی ویژه
۱۱۶	ویتامین‌ها
۱۱۷	پروتئین‌ها
۱۱۷	اسیدهای چرب ضروری
۱۱۷	آلفاهیدروکسی اسیدها
۱۱۸	لیپوزوم‌ها
۱۱۸	پلیمرها
۱۱۹	افزودنی‌های جدید
۱۱۹	مشکلات و بیماری‌های رایج پوست
۱۲۰	کدرشدن پوست

فهرست

۱۲۰	ترک خوردگی پوست
۱۲۰	تعریق بیش از حد
۱۲۱	کک و مک
۱۲۲	آکنه و جوش سرسیاه
۱۲۳	اگزما
۱۲۳	تب خاز
۱۲۴	زگیل
۱۲۴	کهیر
۱۲۵	سرطان پوست
۱۲۶	کوپروز
۱۲۶	رنگ پوست
۱۲۷	فصل ششم
۱۲۷	مو و شناخت ساختار مو
۱۲۸	انواع موی بدن
۱۲۹	انواع موی سر
۱۳۰	مشکلات و بیماری‌های رایج مو
۱۳۰	شوره سر (dandruff)
۱۳۱	هیرسوتیسم
۱۳۲	ریزش مو
۱۳۴	انواع فرآورده‌های مراقبت و آرایشی مو
۱۳۴	ساخت و فرمولاسیون شامپو
۱۳۵	شامپوهای شفاف مایع
۱۳۵	شامپو کرم
۱۳۶	شامپوی تخم مرغی
۱۳۶	شامپوی گیاهی

فهرست

۱۳۶	شامپوی خشک
۱۳۷	شامپو مایع بدون آب
۱۳۷	شامپو رنگی
۱۳۷	شامپو آئروسل
۱۳۷	اجزاء شامپوها
۱۳۸	فاکتورهایی که بعنوان مواد اولیه شامپو مصرف می‌شوند
۱۳۸	عامل پاک کننده (Aerosol shampoo)
۱۳۸	عامل پایدارکننده یا تثبیت کننده کف (Foma stabilizer)
۱۳۸	عامل پوشاننده (Opacifying agent)
۱۳۸	عامل تنظیم pH
۱۳۸	عامل محافظت کننده
۱۳۸	عامل سفت کننده
۱۳۸	عوامل افزودنی به شامپوها
۱۳۸	عوامل شفاف کننده (Clarifying agent)
۱۳۹	عوامل تکمیل کننده (Finishing agent)
۱۳۹	عامل کدر کننده
۱۳۹	عامل متوقف کننده
۱۴۰	عوامل حالت دهنده (Conditioning agent)
۱۴۰	عوامل سفت کننده (Thickening agent)
۱۴۰	عوامل سفید کننده
۱۴۰	عوامل آنتی باکتریال
۱۴۰	عوامل ضد شوره
۱۴۲	انواع فرآورده‌های مراقبت از مو
۱۴۲	انواع فرکننده
۱۴۳	فرآورده‌های فرکننده بازی

فهرست

۱۴۳	 فرآورده‌های فرکننده بافری بازی
۱۴۴	 فرآورده‌های فرکننده دائمی حرارت‌زا
۱۴۴	 فرآورده‌های صاف‌کننده پایدار
۱۴۵	 انواع فرآورده‌های آرایشی مو
۱۴۵	 اسپری‌ها
۱۴۵	 ژل‌ها
۱۴۶	 واکس مو
۱۴۶	 پمادها
۱۴۷	 فصل هفتم
۱۴۷	 فرآورده‌های بهداشت دهان و دندان
۱۴۷	 ساختمان دندان
۱۴۹	 دوره‌های دندانی و زمان رویش
۱۴۹	 بهداشت دهان و دندان
۱۴۹	 پوسیدگی یا فساد دندان
۱۵۰	 بیماری لثه یا پریودونتال
۱۵۰	 علل و عوامل مشکلات بهداشتی دهان
۱۵۰	 شامه دندان یا غشاء (Pellicle)
۱۵۰	 پلاک (Plaque)
۱۵۱	 جرم دندان (Dental calculus tartar)
۱۵۱	 فرآورده‌های آرایشی و بهداشتی
۱۵۱	 خمیردندان
۱۵۲	 دهان‌شوویه‌ها
۱۵۲	 آناتومی ناخن
۱۵۳	 لاک ناخن (Nail polish)
۱۵۳	 رزین‌ها

فهرست

۱۵۴	حلال‌ها
۱۵۴	نرم‌کننده‌ها
۱۵۴	ترکیبات رنگی
۱۵۵	پایدارکننده‌های رنگ
۱۵۵	فاکتورهای قوام‌دهنده
۱۵۵	پاک کردن رنگ از روی ناخن
۱۵۵	آناتومی و فیزیولوژی لب‌ها
۱۵۶	فرمولاسیون رژ لب
۱۵۶	عطرشناسی
۱۵۷	منابع عطرسازی
۱۵۷	منابع گیاهی
۱۵۷	منابع حیوانی
۱۵۸	منابع مصنوعی
۱۵۸	نکاتی در ارتباط با عطر و استفاده از آن
۱۵۹	فصل هشتم
۱۵۹	ماسک‌های صورت
۱۵۹	انواع ماسک‌های صورت
۱۶۰	فرمولاسیون ماسک‌های صورت
۱۶۰	ماسک‌های لایه‌بردار
۱۶۱	انواع ماسک‌های صورت
۱۶۱	ماسک‌های مناسب برای پوست‌های چرب
۱۶۱	ماسک آلوی قرمز
۱۶۱	ماسک لیموترش
۱۶۱	ماسک گوجه‌فرنگی
۱۶۱	ماسک پرتقال و لیمو

فهرست

۱۶۱	ماسک سفیده تخم مرغ
۱۶۲	ماسک خیار
۱۶۲	ماسک کدو حلوائی
۱۶۲	ماسک هویج
۱۶۲	ماسک سیب
۱۶۲	ماسک زرده تخم مرغ و آووکادو
۱۶۲	ماسک برای پوست های خشک
۱۶۲	ماسک اسفناج
۱۶۲	ماسک موز عسل
۱۶۲	ماسک کاهو، زیتون، آبلیمو
۱۶۲	ماسک برای پوست های معرق
۱۶۳	ماسک لک صورت
۱۶۳	ماسک عسل و سرکه
۱۶۳	ماسک چهره های خسته و بی خواب
۱۶۳	ماسک پوست تیره و آفتاب سوخته
۱۶۳	ماسک قرمز شدن صورت
۱۶۳	ماسک جوش چرکی
۱۶۳	ماسک جوش های سرسیاه
۱۶۳	ماسک هویج
۱۶۳	ماسک عسل
۱۶۳	ماسک زرده تخم مرغ
۱۶۳	ماسک چین زیر چشم
۱۶۴	آشنایی با ماسک های زیبایی
۱۶۴	ماسک انگور
۱۶۴	ماسک میخک

فهرست

۱۶۴	ماسک گیلان
۱۶۴	ماسک هلو
۱۶۴	ماسک خیار و نعناع
۱۶۴	ماسک شیر و سیب
۱۶۴	ماسک موز
۱۶۴	ماسک تقویت
۱۶۴	ماسک رفع خستگی زیر چشم
۱۶۵	ماسک چهره های خسته و بی خواب
۱۶۵	ماسک آناناس
۱۶۵	ماسک سیب
۱۶۵	ماسک هایی برای برطرف کردن مشکلات پوست
۱۶۶	ماسک پرتقال
۱۶۶	ماسک برای از بین بردن آثار جوش
۱۶۶	ماسک تقویت کننده آووکادو
۱۶۶	ماسک جوی دوسر
۱۶۶	ماسک هایی برای روشنایی، باز شدن رنگ چهره و نرمی و لطافت و ماساژ و تغذیه آن
۱۶۸	منابع و مأخذ

با توسعه تکنولوژی و گسترش زندگی ماشینی و همچنین تغییر الگوی زندگی و تغذیه، استفاده از فرآورده‌های آرایشی و بهداشتی نیز به نحو چشمگیری افزایش یافته است. میزان مصرف این نوع مواد از یک طرف و تأثیر بسیار بالای مواد شیمیایی، افزودنی‌ها و نگهدارنده‌ها از طرف دیگر ضرورت نظارت دقیق بر این محصول را ایجاب می‌نماید. سلامتی و زیبایی دو مقوله جدایی‌ناپذیر می‌باشند؛ بگونه‌ای که بدون سلامتی و شادابی، زیبایی پوست مفهوم چندانی نخواهد داشت و لذا جهت حفظ توأمان شادابی، سلامتی و زیبایی طبیعی باید از موهبت‌های طبیعی که خود زیبا بوده و زیبایی‌بخش می‌باشند، کمک گرفت و از گیاهان، گلها و میوه‌ها در این مسیر نهایت بهره را برد. زیبایی حقیقی همان درخشیدن، داشتن وقار و توازن و همچنین داشتن آرامش و فروتنی است. احساس کردن این نوع زیبایی باعث می‌شود، کسانی که با شما در ارتباط هستند، شما را فردی بسیار جذاب و دوست‌داشتنی ببینند. اگرچه هیچ انسان بدقیافه‌ای در این دنیا متولد نشده است، اما بدون تردید، ممکن است برخی از افراد جذابیت‌های بیشتری نسبت به دیگران داشته باشند. این در حالیست که افراد بسیار اندکی وجود دارند، که تمام ویژگی‌های مثبت ظاهری و درونی را توأمان دارا هستند. لذا دو مقوله سیرت و صورت‌ظاهر در کنار هم معنای کاملی پیدا می‌کنند. صرفاً پرداختن به زیبایی‌های ظاهری بدون در نظر گرفتن زیبایی‌های درونی نمی‌تواند دوام چندانی داشته باشد. با توجه به اینکه پوست بزرگ‌ترین عضو بدن بوده و قابلیت جذب بسیار بالایی دارد، بسیاری از مواد مورد استفاده روی آن، در مدت زمان کمتر از ۳۰ ثانیه جذب و وارد جریان خون می‌شود. بنابراین مدیریت استفاده از فرآورده‌های آرایشی و بهداشتی بسیار بالایی برخوردار است. استفاده از مواد آرایشی به هر قیمتی نمی‌تواند امری پذیرفتنی باشد. اگرچه در جامعه امروزی، داشتن ظاهری زیبا و جذاب به یک الزام و دغدغه تبدیل شده است؛ اما آیا تن دادن به استفاده طولانی‌مدت از فرآورده‌های آرایشی و بهداشتی غیراستاندارد که حاوی انواع سموم و مواد سرطان‌زا هستند، آنقدر ارزش دارد، که سلامتی فرد به مخاطره بیافتد. متأسفانه آمارها نشان از این دارد که بالاترین آمار سرطان پوست در جهان به ایران تعلق داشته و همچنین ایرانیان زودتر از ملل دیگر دچار پیری زودرس می‌شوند. مشکلات

یاد شده رابطه مستقیم با مواد آرایشی (نوع و میزان مصرف آن) دارد. این معادلات زمانی قابل تأمل است که بدانیم ایران یکی از بزرگترین واردکنندگان مواد و لوازم آرایشی در جهان به شمار می‌آید. استفاده صحیح و به اندازه از فرآورده‌های آرایشی و بهداشتی ضمن بهبود کیفیت ظاهری در برخی موارد می‌تواند باعث مرتفع شدن مشکلات پوستی افراد شود. پوست یکی از مهمترین عوامل زیبایی محسوب می‌شود. پس با این توصیف هرچه قدر پوست شاداب‌تر، نرم‌تر، لطیف‌تر و مهم‌تر از همه سالم‌تر باشد، زیبایی صورت پرفروغ‌تر خواهد بود. به همین دلیل زیبایی ظاهری در مقوله پوست خلاصه می‌شود. بطور کلی محصولات آرایشی و بهداشتی برای تمیز کردن، زیبا کردن، معطر ساختن، اصلاح بوی بدن و یا تغییرات ظاهری، بدون تأثیر بر ساختمان و وظایف بدن کاربرد دارند. در حال حاضر با توجه به استقبال چشمگیر افراد جامعه بخصوص بانوان از مواد آرایشی و مدگرایی، کمپانی‌ها و شرکت‌های تولیدکننده لوازم و محصولات آرایشی در ایران آفریده ساختن نیاز مصرف‌کنندگان تمرکز زیادی در میزان تولید و کیفیت ظاهری این نوع محصولات دارند؛ بطوریکه جهت راضی نگه داشتن مشتریان خود باید از رنگ‌ها، اسانس‌ها و فرمول‌های جدیدی در راستای تولید مواد آرایشی و بهداشتی استفاده کنند. هدف اصلی یک فرمولاتور موفق، دستیابی به فرمولی است که کمپانی بعد از ارائه محصول به بازار مصرف، رضایت کاملی از میزان فروش آن داشته باشد. در این میان استفاده از مواد شیمیایی آسیب‌زا و خطرناک در برخی محصولات آرایشی یک تهدید جدی محسوب می‌شود. به همین دلیل عادت کردن به آرایش دائمی نه تنها خطری بزرگ و تهدید دائمی تلقی می‌شود. به مصرف‌کنندگان محصولات آرایشی و بهداشتی توصیه می‌شود، حداقل امکان از مواد مورد استفاده در این نوع فرآورده‌ها و تاریخ مصرف آن اطلاعات کاملی داشته باشند؛ زیرا داشتن آگاهی از نحوه و نوع استفاده از این مواد و همچنین انتخاب محصول استاندارد به آنها کمک شایانی خواهد کرد. متأسفانه مراجع قانونی خاصی در دنیا وجود ندارد که ادعاهای کمپانی‌های محصولات آرایشی و بهداشتی را کنترل و راستی‌آزمایی کنند و به همین سبب تولیدکنندگان قادرند، هرگونه ادعایی را بصورت برجسب روی محصولات خود چسبانده و یا بصورت بروشور به مشتریان خود ارائه دهند. در حال حاضر کتب و

مقالات زیادی در زمینه محصولات آرایشی و بهداشتی به چاپ رسیده‌اند. در این راستا کتاب «راهنمای جامع فرآورده‌های آرایشی و بهداشتی-فرمولاسیون و تکنولوژی تولید آن» اطلاعات جامع و کاربردی را در اختیار اساتید دانشگاه، مربیان و کارآموزان این رشته قرار داده است. در کتاب مزبور فرمولاسیون و ساخت محصولات آرایشی و بهداشتی، کرم‌ها، لوسیون‌ها، ضدعرق و بوبرها، شامپوهای مو و بدن، صابون‌ها، موبرها، بی‌رنگ‌کننده‌های مو، ماسک‌ها و بهداشت دهان و دندان و همچنین تمام فرآورده‌های پوستی بطور کامل تشریح شده است. سعی بر این بوده از پرداختن به مطالب و اطلاعات تکراری ارائه شده در کتاب قبلی اینجانب «اصول و مبانی علمی داروهای گیاهی» که بصورت تخصصی و ویژه به فرمولاسیون و ساخت انواع داروهای گیاهی بالخصوص به مقوله کرم‌سازی پرداخته شده است، خودداری شود. لذا توصیه می‌کنم عزیزان که تمایل دارند نسبت به مباحث مقدماتی و تکمیلی داروهای گیاهی آشنایی کامل داشته باشند از کتاب «اصول و مبانی علمی داروسازی گیاهی» مربوط به انتشارات آموزش فنی و حرفه‌ای نیز استفاده نمایند. نگارنده می‌دارم منابع مذکور با نظرات و پیشنهادات شما عزیزان می‌تواند به نحو بهتری نیز ارائه شود. در آخر لازم می‌دانم از استقبال و حمایت کم‌نظیر اساتید و مربیان آموزشی از کتاب‌های قبلی این حقیر و همچنین از تمامی کسانی که ما را در تدوین و نگارش کتاب مذکور یاری نمودند نهایت تشکر و قدردانی را داشته باشم.

محمد زرین

تیرماه ۱۳۹۸